

Nije, na žalost, iz obrazloženja vidljivo koja je bila svrha primaočevog potpisa. Primalac redovito potpisuje teretnicu samo u svrhu potvrde da je teret primio prema uvjetima koji su u teretnici navedeni. U koliko nešto drugo iz potpisa teretnice ne proizlazi, sam primaočev potpis odnosi se isključivo na potvrdu primitka robe. Što se tiče klauzula teretnice, one obvezuju ili ne obvezuju primaoca, bez obzira na njegov potpis, ukoliko potpisom nije izričito pristao i na one klauzule koje inače za njega ne bi bile mjerodavne. U pogledu obveznosti klauzula, za primaoca je daleko važniji krcateljov potpis. Ako je krcatelj kad je primio teretnicu bio njezin zakoniti imalac, i kao takav legitimiran iz teretnice teretnicu potpisao, znači da je pristao na sve njezine uvjete bez obzira na klauzule ugovora o prijevozu, koje bi inače bez tog potpisa imalo prednost pred klauzulama teretnice. Potpis primaočev u ovom pogledu obvezuje sve daljnje zakonite imaoce teretnice, pa tako i primaoca. Ako primalac tuži na temelju klauzula teretnice, znači da je na njih pristao bez obzira na sve druge okolnosti, pa tako i na okolnost da li je teretnicu potpisao on ili krcatelj, ili je nije uopće nitko potpisao uz brođara. Inače u novije doba judikatura sve to više prihvaća klauzule o nadležnosti navedene u teretnici. Za naše pravo v. presudu VPS, Zagreb, objavljenu u ovom periodiku br. 29. str. 21.

B.J.

APELACIONI SUD, Rouen

Presuda od 26.II 1965.

Cie La Marine marchande i 11 drugih osiguratelja c/a zapovjednika brođova "Santa Elena", "Casteville" i "Reinard Edzard Fritzen" i Sté Flora Mercante Granco-lombiana

Prijevoz stvari morem - Vlastito svojstvo robe - Odgovornost brođara - O vlastitom svojstvu robe radi se svaki put kad šteta bude prouzrokovana prirodom i stanjem tereta što ga čini nesposobnim da izdrži nepogode i rizike kojima je podvrgnut tokom putovanja - Smatra se da je šteta prouzrokovana vlastitom manom robe kad se radi o teretu koji po svojim prirodnim svojstvima ne može izdržati velike razlike u temperaturi koje su nastale tokom putovanja, a koje je trajalo nekoliko sedmica - Brođar se oslobadja odgovornosti za naknadu štete kada dokaže da je s teretom pravilno postupao

Brođar je sklopio ugovor o prijevozu uvrećenog ribljug brašna iz Perua u Francusku. Na odredištu je utvr-

djeno da se veliki dio tereta pokvario. Osiguratelji, koji su nadoknadili primaocu štetu, tuže brodaru zahtijevajući od nje ga da im nadoknadi isplaćenu osigurninu. Brodar se brani navodom da je šteta nastala prirodnim svojstvom tereta za koju štetu on ne odgovara.

Prvostepeni sud je tužbeni zahtjev odbio, a drugostepeni je tu presudu potvrdio.

Stajalište drugostepenog suda je slijedeće:

Nije tačan navod osigurateljev da je prvostepeni sud pogriješio što je stao na stajalište da je brodar dokazao da je šteta nastala prirodnim svojstvom tereta. O vlastitom svojstvu robe radi se, prema stajalištu drugostepenog suda, svaki put kad šteta bude prouzrokovana prirodom i stanjem tereta koje ga čini nesposobnim da izdrži napore i rizike kojima je podvrgnut tokom putovanja. Poznato je da riblje brašno, po svojoj prirodi, ne može, bez velikih rizika izdržati tegotne okolnosti dugog putovanja tokom kojega se dešavaju velike razlike u temperaturi. U konkretnom slučaju radilo se o putovanju između Perua i Le Havrea, koje je trajalo više sedmica i na kojemu je razlika u temperaturi nastajala promjenom klimatskih pojaseva kroz koje je brod prolazio. Osim toga u postupku je dokazano da je brodar pravilno postupao s teretom. Vreće su bile pravilno složene, a skladišta su bila uredno vjetrena. I relativno mali broj pođeranih vreća dokazuje da je s teretom pažljivo postupano. Radi svih ovih razloga sud je stao na stajalište da je šteta posljedica prirodnog svojstva robe, pa je tužbeni zahtjev odbio.

/DMF 1966, str.153/

B.J.

PRVOSTEPENI SUD, Tarascon
/Tribunal de grande instance de Tarascon/

Presuda od 11.VI-1965.

Dame Veuve Barges, consorts Barges-Salenco, Caisse de prévoyance des marins français et autres c/a S.A.R.L. Arpec, Berber et Sté Scotto, Ambrosino Pugliese

Tjelesna povreda pomorca - Brodar ne odgovara za smrt ili tjelesnu povredu pomorca u službi lučkog poduzeća koju su skrivili članovi posade prilikom privezivanja broda i ako je operacijom privezivanja rukovodio zapovjednik - Član posade koji je skrivio smrt ili tjelesnu povredu odgovara samo ako je postupao